

Plan mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

**Wasa förskola,
Ht-22/Vt-23**

Beslutad av utbildningsnämnd. 2019-09-16/§ 109: Plan- Rev. 2021-09-07

Diarienummer: UTB/2019:169

Dokumentansvarig nämnd: Utbildningsnämnden

Dokumentansvarig tjänsteperson: (roll): Utbildningsstrateg

Vision Policy Strategi Plan Riktlinje

Innehåll

1. Sammanfattning.....	4
2. Inledning.....	4
3. Plan för Wasa förskolor läsåret ht22/vt23.....	5
Trivsel- och trygghetsskapande insatser.....	5
Wasa förskola	5
Samverkan med anställda och barn/elever kring utarbetandet av planen.....	6
Wasa förskola	6
Uppföljning av målen från föregående läsår.....	7
Wasa Förskola	7
Mål: Alla barn ska känna att de har delaktighet och inflytande i vår utbildning.....	7
Mått: Olika på varje avdelning hur medvetet man jobbar med detta. Det behöver synliggöras mer för att skapa medvetenhet hos pedagogerna och ge effekt för barnen.....	7
Mått (målvärde):	7
Åtgärder: Pedagogerna ska uppmuntra barnen att föra fram sina tankar och idéer genom att skapa förutsättningar för detta, tex när pedagogerna är medlekare, närvarotörer och iscensättare. Men även lyfta barns idéer, önskingar och intressen i arbetslaget vid reflektionstillfällen för att sedan kunna utforma planeringen för utbildningen efter det. Pedagogerna ska också uppmärksamma barnen när de har inflytande för att skapa en medvetenhet hos barnen att de kan vara med och påverka och ha inflytande i verksamheten.	7
Ansvarig: Alla pedagoger på förskolan.....	7
Kartläggning av risker avseende kränkande behandling, trakasserier och diskriminering	7
Wasa förskola	7
Analys av kartläggningen.....	8
Wasa förskola	8
Aktiva åtgärder för att undvika kränkande behandling, trakasserier och diskriminering samt mål för arbetet.....	8
Wasa Förskola	8
Mål: Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla förståelse för olikheter och mångfald.	8
Mått (nuläge): Vi jobbar inte regelbundet och inte medvetet med mångfald och olikheter.	8
Mått (målvärde)	8
Åtgärder:	8

-Pedagogerna är medlekare och iscensätter lekar där olikheter och mångfalden får ta plats.	8
-När vi har elever från BF, studenter eller vikarier i vår verksamhet som kommer från andra kulturer bjuder vi in dem till att de får berätta om deras kultur. Samt uppmuntrar dem att dela med sig av erfarenheter kring lekar, sånger och aktiviteter som kommer från deras kultur.	8
Ansvarig: Alla pedagoger på förskolan.....	9
Resultat.....	9
Anmälningsrutiner när misstänkt kränkning, trakasserier eller diskriminering skett	10
Utredning av misstänkt kränkande behandling och diskriminering	10
4. Ansvar och uppföljning	11
Ansvarsförhållanden	11
Uppföljning	11

1. Sammanfattning

Barn och elever ska skyddas mot både kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Arbetet har sin utgångspunkt i denna förvaltningsövergripande plan, som också fungerar som en mall där respektive förskola/skola fyller i vissa delar som är specifika för den egna verksamheten.

2. Inledning

Bestämmelser om åtgärder mot diskriminering och trakasserier finns i diskrimineringslagen. Denna plans innehåll bygger på den vägledning om hur arbetet bör ske utifrån [skrivningar på diskrimineringsombudsmannens webbplats](#).

Alla verksamheter som regleras i skollagen är skyldiga att vidta åtgärder för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Dessa bestämmelser finns i skollagens sjätte kapitel. Denna plans innehåll bygger på den vägledning om hur arbetet bör ske som finns på [skolverkets webbplats](#).

Planen ska uppdateras varje år, senast den 15 oktober för innevarande läsår.

Första delen av planen handlar om hur förskolor och skolor jobbar, vilka mål och insatser de arbetar med under året. Det beskrivs också hur man har kommit fram till vilka ämnen som är aktuella för just den förskolan eller skolan under innevarande läsår, samt information om hur anmälan och utredning av misstänkta kränkningar går till. Den andra delen består av bilagor som främst riktar sig till personal.

3. Plan för Wasa förskolor läsåret ht22/vt23

Trivsel- och trygghetsskapande insatser

I skolan och förskolan görs många åtgärder och insatser för att öka trivsel och trygghet och allas lika möjligheter och därmed också minska risk för framtida kränkningar, trakasserier och diskriminering. Det är viktigt att arbeta för att barn, elever, vårdnadshavare och personal återkommande får möjlighet att reflektera kring normer, värderingar och relationer. Arbetet mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering ska präglva valet av arbetsformer, aktiviteter, läromedel och annan utrustning.

Trivsel- och trygghetsskapande insatser kan t ex vara värdegrunds- och temadagar, elevrådsarbete, trivselskapande arbete i klass, hur gruppindelningar och placeringar görs, trygghetsskapande rast-/ uteaktiviteter, schemaläggning, insatser som förbättrar arbetsmiljön, färgkodningar av olika slag, hälsosamtalen, trygghetsteamens arbete, genomgång av läromedel mm.

Wasa förskola

Våra insatser kring att skapa trygghet och trivsel består av många olika delar i vår dagliga verksamhet. På våra förskolor har vi inga temadagar eller något elevråd. Vi utgår från intervjuer, trygghetsvandring och observationer för att se hur barnen upplever trygghet och trivsel hos oss. Vi arbetar med olika projekt på förskolan där värdegrundsarbetet ingår. Pedagogerna delar dagligen barngruppen i mindre grupper för att skapa ett lugnare och tryggare klimat. Vi tänker alltid på att barnen ska bemötas som egna individer och utifrån deras egen förmåga oavsett ålder, kön eller etnisk tillhörighet. Hur vi vuxna bemöter barnen kommer att spegla hur de sedan bemöter andra människor. I vår dagliga verksamhet använder vi oss av tillexempel kompisolen, stopp-handen, läser kompisböcker och pratar om allas lika värde oavsett hur man ser ut, vilket kön man har eller vart man kommer ifrån. Vi köper även in material som speglar olika kulturer, familjekonstellationer och vi bygger miljöer som väcker intresse att prova nya aktiviteter där alla barn kan delta.

När vi planerar våra scheman utgår vi från barngruppen och anpassar schemat regelbundet efter de förändringar barnen får i sina scheman. Just för att det ska vara tillräckligt många vuxna för att kunna se och möta alla barn så de känner en trygghet när de är hos oss.

Samverkan med anställda och barn/elever kring utarbetandet av planen

I arbetet mot kränkning, trakasserier och diskriminering ska samverkan ske med anställda i verksamhet och det ska framgå hur barn/elever involveras i arbetet. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Planen ska vara känd av alla berörda, både personal, barn/elever och vårdnadshavare.

Wasa förskola

I vårt arbete mot kränkningar, trakasserier och diskriminering deltar alla pedagoger gemensamt i den dagliga verksamheten där även barnen blir involverade i denna process. Detta sker genom olika arbetsätt som vi använder oss av. Några exempel är: kompisolen (på varje solstråle står det ett "tips" om hur man är en bra kompis, och det är barnen själva som kommit på detta "tips"), stopp-handen (lär barnen att man kan sätta upp sin hand och säga stopp om man inte vill eller om någon gör tokigt), pedagogerna för diskussioner med barnen hur man är en bra kompis och att vi alla måste jobba för att det ska kännas bra för alla som är på vår förskola.

Barnen är också involverade i denna process genom att pedagogerna på avdelningarna med de äldre barnen intervjuar barnen en gång per år. Frågeställningarna utgår från värdegrundsarbetet för att vi ska kunna kartlägga om det finns barn som känner sig otrygga hos oss av någon anledning. Varje år görs även trygghetsvandringar med barnen. Antingen går pedagogen runt med barnen i våra miljöer och de får uttrycka vilken känsla de har eller att pedagogerna sitter ner med barnen och visar barnen bilder på våra rum/miljöer och de får peka på ett känslkort hur det känns. Pedagogerna på avdelningar med de yngre barnen observerar och kartlägger miljön, barnen och de aktiviteter vi erbjuder utifrån observationsunderlag som är framtaget utifrån värdegrundsmålen. Vårdnadshavare får varje läsår besvara en enkät som handlar om vårt värdegrundsarbete där de även kan lämna synpunkter på sådant som de tycker vi borde förbättra eller utveckla.

Allt detta material sammanställs i en arbetsgrupp som består av rektorn för enheten och en pedagog från varje avdelning. Arbetsgruppen analyserar även resultatet och presenterar det i kommande plan mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Resultatet och den nya planen presenteras på ett personalmöte där alla pedagoger på enheten deltar, som sedan följs av diskussionsgrupper. Värdegrundsarbetet följs sedan upp under året vid olika tillfällen i arbetsgruppen. Deras uppgift är då att diskutera hur arbetet går, utifrån planen och vårt värdegrundsmål, ute på varje avdelning. Samt om man uppmärksammat förbättringsområden.

Planen presenteras även för vårdnadshavare vid ett föräldramöte som sker årligen. Pedagogerna går igenom den och de vårdnadshavare som inte deltar får informationen i ett månadsbrev som skickas ut efter mötet.

Uppföljning av målen från föregående läsår

Wasa Förskola

Mål: Alla barn ska känna att de har delaktighet och inflytande i vår utbildning.

Mått: Olika på varje avdelning hur medvetet man jobbar med detta. Det behöver synliggöras mer för att skapa medvetenhet hos pedagogerna och ge effekt för barnen.

Mått (målvärde):

Åtgärder: Pedagogerna ska uppmuntra barnen att föra fram sina tankar och idéer genom att skapa förutsättningar för detta, tex när pedagogerna är medlekare, närvarotörer och iscensättare. Men även lyfta barns idéer, önsningar och intressen i arbetslaget vid reflektionstillfällen för att sedan kunna utforma planeringen för utbildningen efter det. Pedagogerna ska också uppmärksamma barnen när de har inflytande för att skapa en medvetenhet hos barnen att de kan vara med och påverka och ha inflytande i verksamheten.

Ansvarig: Alla pedagoger på förskolan.

Resultat: Kartläggningarna för de äldsta barnen visar att barnen har delaktighet och inflytande. I intervjuerna svarar de flesta att de får vara med och bestämma på förskolan. Det är några få barn som svarar att de inte vet eller svarat nej. Hos de yngsta barnen ser vi i kartläggningen att pedagogerna har möjliggjort för barnen att ha delaktighet och inflytande. De har delat barngruppen i små grupper så barnen kommer lättare tills tals och får mer utrymme att välja lek och även anpassat efter barnets önskan/behov vilken pedagog som är med gruppen (den pedagog barnet har störst trygghet med). Vi kan inte se eller veta om de yngsta barnen förstår eller upplever att de har delaktighet och inflytande över sin utbildning. Det man kan se är att de är glada, trygga och att det är mindre konflikter.

Kartläggning av risker avseende kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Wasa förskola

- Trygghetsvandring
- Observationer när pedagoger intagit rollen som närvarotör vid barns lek
- Vara medlekare i barns lek
- Intervjuer
- Observationer/filmning

Analys av kartläggningen

Wasa förskola

Pedagogerna är mer medvetna och tar tillvara på barnens önskningar vilket påverkar resultatet. Pedagogerna intar rollerna närvarotör och medlekare, vilket gör att de är nära barnen, uppmärksammar intressen och önskningar och kan uppmärksamma barnen på att de får inflytande i utbildningen. De var ca 6-10 barn som inte visste eller inte tyckte de hade inflytande vilket vi tror beror på ålder, de var de yngsta i undersökningen och pedagogerna uppfattade att de inte förstod frågan.

Att det är svårt att veta om de yngsta barnen känner att de har delaktighet och inflytande beror på att de inte kan sätta ord på känslor och de flesta inte lärt sig prata än.

Aktiva åtgärder för att undvika kränkande behandling, trakasserier och diskriminering samt mål för arbetet

Wasa Förskola

Mål: Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla förståelse för olikheter och mångfald.

Mått (nuläge): Vi jobbar inte regelbundet och inte medvetet med mångfald och olikheter.

Mått (målvärde)

Åtgärder:

-Pedagogerna är medlekare och iscensätter lekar där olikheter och mångfalden får ta plats.

-När vi har elever från BF, studenter eller vikarier i vår verksamhet som kommer från andra kulturer bjuder vi in dem till att de får berätta om deras kultur. Samt uppmuntrar dem att dela med sig av erfarenheter kring lekar, sånger och aktiviteter som kommer från deras kultur.

-Vi gör medvetna inköp av lekmaterial utifrån mångfald och olikheter.

-Använder känslobarometern i vårt SKA-arbete.

-Skapa materiallåda med bilder på människor där man kan visa olikheter, tex en person med glasögon och en utan. En med långt hår och en med kort hår. Olika hudfärg, hårfärg och ögonfärg.

-Jobba med rocka sockorna.

-Byter ut namn i sånger (tex "jag heter Karl-Oskar byts ut till ett namn som någon har hos oss men också ett namn som inte är lika vanligt hos oss).
-Titta på klipp tex. om olika familjekonstellationer för att barnen ska få det visuellt och lättare förstå. Sedan jobbar vi vidare med det barnen funderar över eller blir intresserade av.

Ansvarig: Alla pedagoger på förskolan

Resultat

Förs in i nästa läsårs plan under Uppföljning

Anmälningrutiner när misstänkt kränkning, trakasserier eller diskriminering skett

Anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser som kan utgöra kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering. Det ska inte göras någon värdering av hur allvarlig händelsen är innan den anmäls till rektor och huvudman. Anmälan ska göras skyndsamt och görs i det digitala systemet för misstänkta kränkningar, trakasserier och diskriminering.

Skyldigheten att anmäla gäller inte bara om personalen får kännedom om att ett barn eller en elev upplever sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering utan också om personalen själv uppmärksammar eller på annat sätt får kännedom om en händelse som kan utgöra kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering, antingen via barnet/eleven själv eller via vårdnadshavare.

Barnet/eleven samt vårdnadshavare kan informera vilken personal som helst på förskolan/skolan/fritidshemmet om att en misstänkt kränkning eller trakasserier skett då all personal har tillgång att göra anmälan.

Utredning av misstänkt kränkande behandling och diskriminering

I ärenden som rör händelser mellan barn/elever är det i första hand den personal som arbetar närmast barnet eller eleven som utreder det inträffade. I vissa verksamheter finns speciellt inriktade team t ex trygghetsteam, antimobbningsgrupper eller likabehandlingsgrupper som ansvarar för det operativa arbetet.

Alla inblandade informeras om att utredning påbörjats och vem som är ansvarig. Anteckningar ska göras i Prorenata i mallen "Utredning av misstänkt kränkning/diskriminering/ trakasserier" i alla ärenden.

När personal utsatt barn/elever för misstänkt kränkning och trakasserier är det rektor som genomför utredningen.

4. Ansvar och uppföljning

Ansvarsförhållanden

Utbildningsnämnden har det övergripande ansvaret för arbetsmiljön i verksamheten. Ansvaret för det systematiska arbetsmiljöarbetet har nämnden delegerat till utbildningschefen, som i sin tur har delegerat ansvaret till rektorer. I ansvaret ingår att barn och elever har en arbetsmiljö som är utvecklande och fri från kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Huvudmannens ansvar att utreda omständigheterna kring misstänkta kränkningar, trakasserier och diskriminering har nämnden delegerat till rektorer.

Ansvaret för att ta emot anmälningar har nämnden delegerat till verksamhetschefen för resursenheten.

Uppföljning

Utbildningsnämnden får en samlad bild av arbetet mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering genom:

- Att ta del av enheternas planer.
- En övergripande sammanfattning av anmälningar genomför varje läsår.
- Besök ute i verksamheterna som representanter för nämnden genomförs.

Utbildningsförvaltningen
Utbildningsförvaltningen
Telefon: 0142-850 00
E-post: utbildning@mjolby.se
Burensköldsvägen 11-13, 595 80 Mjölby

